

have ment, at Byerne kunde og vilde gøre alt dette gratis, naar Loven hjemler dem et Beløb i Erstatning. I alt Fald har der aldrig kunnet være Tale om at kvitte det Beløb, som tilkommer dem efter Indkvarteringsloven af 1816, hvilket er 471,000 Kr. Der kunde være Tale om, at de vilde give betydelig bedre og mere imødekomende Indtrømmelser overfor Staten. Men jeg maa endelig gøre opmærksom paa, at det fra sagkyndig Side er fremhævet, at der for det første vil indvindes noget ved de Garnisoner, som skulle forlades, og det sker ogsaa, idet der indvindes 139,000 Kr.; og endelig at de militære Ministerier ligge inde med betydelige Værdier paa deres Konti, Værdier, som kunne realiseres, og hvorigenennem man vilde faa Dækning o. s. v. o. s. v. Uden at dette har været specificeret eller er kommen frem i Lovform o. s. v., maa jeg dog fastholde, at ingen militær, som har gjort dette til Genstand for Gennemarbejdelse, har været uvidende om, at det maatte koste nogle Penge, hvor meget, det var netop det, som stod hen.

Den højtærede Minister udtalte for øvrigt forleden Dag — det undrer mig, at det ikke er kommet kraftigere frem her —, at skønt han i Henhold til Hærloven ansaa Regeringen for bemyndiget til at ordne Indkvarteringsforholdene, altsaa ogsaa dette Spørgsmaal, fandt han ikke desto mindre med sin anerkendte Loyalitet Grund til at spørge Rigsdagen, først altsaa Finansudvalget og dernæst senere Folketinget o. s. v., om de vilde vælge det kostbare System eller det billige. Kostbart kan det nu ikke kaldes. Naar man ved, hvilken Betydning det har for Uddannelsen og i anden Retning, maa jeg sige, at en Merudgift af 137,000 Kr. aarlig ikke er saa forskrækkelig.

Saa sagde det ærede Medlem, at jeg havde nævnt, at den forrige Krigsminister havde deltaget i Udarbejdelsen af dette ved at give de fornyede Ordre, som gav Tilslidelse til at forhandle paa de af Byerne opstillede Grundlag. Dertil svarede det ærede Medlem, at det maatte betragtes som en rent ekspeditions-mæssig Forretning fra Krigsministerens Side. Ja, det er jo en Forklaring, men jeg er ganske vis paa, at det ærede Medlem selv ikke finder den synderlig tilfredsstillende, thi det gaar dog ikke med en blot „ekspeditions-mæssig Befordring“ af en Sag, man har Ansvar for, navnlig naar det drejer sig om at gaa ind paa et helt nyt System, hvor den vedkommende Minister kan se, at det vil koste Staten betydelig mere end forudsat. Det er dog ikke den Slags Ting; man ekspederer og

sætter sit Navn paa uden at læse det. Jeg gik ud fra, at da maatte der endogsaa mere til end dette, at Ministeren selv satte sig ind i det, nemlig, at han, naar det drejede sig om en Systemforandring, vilde forelægge det i Ministerraadet og høre sine Kollegers Mening for at være i Overensstemmelse med dem. Men det viser sig nu imidlertid, skønt der ikke er kommet noget direkte Svar derpaa, at det har ikke været Tilfældet. Jeg kan derfor ikke sige andet end, at man kan ikke undskylde Forgængerens med en „ekspeditions-mæssig Forretningssang“, det gaar ikke. Der har ogsaa været brugt, saa vidt jeg husker, mindst en Maaned til Overvejelse af, hvorvidt man skulde give Tilslutning til det af Byerne forelagte Grundslag eller vente, til man selv kunde finde et nyt. Der har været saa rigelig Tid til Overvejelse, at der ikke har været ringeste Grund til at tvivle om, at Kammerherre Krabbe ogsaa her har benyttet Lejligheden til at overtænke, hvilke Veje man skulde vælge for at pleje og udvikle Hæren, saaledes som det var hans Hensigt. Jeg bebrejder nu hverken ham, hvad han har gjort, eller det ærede Medlem, at han i Finansudvalget sluttede sig til den fornuftigste Ordning, det er der ikke noget at sige til. Jeg kan derfor alligevel godt forstaa, at han ikke alene stiller sine Betingelser, men ogsaa vil gøre sine Indvendinger, naar det kommer til en Afgørelse paa Finansloven af Bevilningen paa disse Millioner eller, rettere sagt, Forrentningen af dem. Men jeg mener kun, at naar der ved Finanslovens anden Behandling skulde, om jeg saa maa sige, rejses en saadan Haupt- und Staatsaktion, saa havde det været naturligere, om han allerede, da dette Spørgsmaal blev forelagt Finansudvalget, havde givet sin usædvanlige Forbavelse til Kende.

Saa udtalte det ærede Medlem, hvilke Grunde der kunde være for adskillige Medlemmer i denne Sal til at tage den Stilling, de tog, naar man tog Hensyn til, at de vare valgte i de og de Kredse. Jeg skal dertil kun bemærke dette, at jeg giver ikke synderligt for den Rigsdagsmand, der paa ethvert Punkt i Stedet for at lade sig bestemme af, om Sagen er almenyttig, tænker paa, hvorledes det kan gaa ham i hans Valgkreds. Jeg tror heller ikke, at Vælgerne i Længden sætte saa forskrækkelig megen Pris derpaa, jeg tror, de sætte mest Pris paa, at Manden har en Mening og tør vove at sige den, hvor det skal være.

Dernæst udtalte det ærede Medlem, at jeg i min sidste Tale havde sagt følgende: Det hele, som bliver tilbage af det